

PORKALEN

**Vi önskar God Jul och Gott Nytt År
med tre historier från det gångna året**

♥ **Stambytet – en pågående historia**

♥ **Föreningslokalen – en framgångssaga**

♥ **Bredbandet – det blev bra till slut**

Ungdomshäng i Porkalafaret

Pollarna på Sibeliusgången

Brandsäkerhet

Föreningskontoret

Sibeliushöjden 34 BV
08-750 66 30

Öppettider:

Måndag-fredag kl 07:00-10:00

Tisdag-torsdag kl 15:00-16:45

Telefontider:

Måndag-torsdag 07:00-16:45

Fredag 07:00-10:00

E-post: info@porkala.net

Hemsida: www.porkala.net

Riksbyggen Fastighetsägare AB

Vid frågor om hyror och avgifter

Tel: 018-660 160

Hissgruppen AB

Vid felanmälan hissar, inklusive jour

Förutom Sibeliushöjden 32-50

Tel: 08-21 33 00

Amsler Hiss AB

Felanmälan hissar

Sibeliushöjden 32-50

Tel: 08-746 80 25

Parkeringsbevakning

Q-Park kundtjänst

Tel: 0771-96 90 00

Una Portar AB

Felanmälan Garageport

Tel: 08-18 60 03

AdEx Fastighetsutveckling AB

Förvaltningsärenden

Tel: 08-586 344 18

E-post: annika.uhlin@adex.se

Primär Fastighetsförvaltning AB

Felanmälan

Helgfria dagar kl 08:00-16:00

Tel: 08-120 027 08

E-post: felanmalan@primar.se

Hemsida: www.primar.se

Klicka på ”kundservice & felanmälan”

Övrig tid vid akuta fall, ring fastighetsjouren

Tel: 010-708 12 00

Obs! Om jourutryckning ej bedöms vara akut eller avser sådant du som bostadsrättsinnehavare ansvarar för, bekostar du själv utryckningen.

OM BRF PORKALA

Med sina 823 lägenheter i det natursköna norra Akalla är Brf Porkala en av Stockholms största bostadsrättsföreningar.

Området planerades och byggdes 1976-78, varefter det 1982-83 ombildades till en bostadsrättsförening. Den består av 19 hus begränsade av Sibeliushöjden, Porkalagatan, Kaskögatan och Sveaborgsgatan, och den totala lägenhetsytan uppgår till cirka 58 300 kvm.

OM PORKALEN

Porkalen är ett nyhetsblad för dig som bor i Brf Porkala. Här finner du viktig information om ditt boende och vad som händer i omgivningen. Porkalen ges ut oregelbundet 3-4 gånger per år.

Om du önskar bidra med artiklar, annonsera eller har synpunkter på innehållet, är du välkommen att kontakta chefredaktören via e-postadressen porkalen@porkala.net

REDAKTIONEN

ANSVARIG UTGIVARE	Bela Johansson
CHEFREDAKTÖR	Helena Kihlanki
PRODUKTION	Göran Lindgren
TRYCK	Kista Snabbtryck

E-POST porkalen@porkala.net

ÖPPETTIDER ÖVER JUL & NYÅR

FÖRENINGSKONTORET:

23 DECEMBER	07:00-10:00
24-27 DECEMBER	STÄNGT
30 DECEMBER	07:00-10:00
31 DECEMBER	07:00-10:00
1 JANUARI	STÄNGT
2 JANUARI	07:00-10:00, 15:00-16:45
3 JANUARI	07:00-10:00
6 JANUARI	STÄNGT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RENOVERING AV HISSAR

Sidan 4

STAMBYTET – EN PÅGÅENDE HISTORIA

Sidan 6

BREDBANDET – DET BLEV BRA TILL SLUT

Sidan 7

FÖRENINGSLOKALEN – EN FRAMGÅNGSSAGA

Sidan 8-10

NYHETSNOTISER

Sidan 11-14

VAD GÄLLER VID BYTE AV KÖKSFLÄKT?

Sidan 16

FRÅNLUFTSVÄRMEPUMPAR

Sidan 17

REPARATION AV FASADER

Sidan 18

UNGDOMSHÄNG I PORKALAFARET

Sidan 19

BOENDESYNPUNKTER

Sidan 11

POLLARE PÅ SIBELIUSGÅNGEN

Sidan 21-25

SKADEDJUR

Sidan 26-27

RENOVERING AV HISSAR

Föreningen påbörjade en renovering av samtliga hissar i höghusen under 2018 och arbetet slutfördes under våren 2019. Amsler Hiss genomförde arbetet.

Motivering till projektet

Hissarna i höghusen hade ett stort underhållsbehov. De var ofta stillastående och larmade ofta för överbelastning.

Genomförande

Renoveringen innebar att maskiner och mekaniska delar byttes ut på samtliga hissar inom bostadshusen som utgör Sibeliusgången 32–50.

Hissarna renoverades en åt gången i varje hus för att försäkra boende om att det alltid fanns en fungerande hiss att nyttja – även om det innebar att man behövde gå genom trapphusen till grannporten. Efter renoveringsarbetet gjordes en entreprenadbesiktning av Gummesson och en revisionsbesiktning av Kiwa.

Uppnått resultat

Hissrenoveringen har resulterat i att hissarna blivit mer pålitliga, exempelvis att de alltid kommer när man trycker på anropsknappen och färre hissfel uppstår. Hissarna har fått nya tablåer och anropsknappar. Däremot har befintliga inredningen behållits eftersom den är relativt ny.

Tyvärr kvarstod en del problem med hissarnas displayer. De visade ofta fel våning och ibland bara skräpstecken. Alla felaktiga displayer byttes dock ut under vecka 46, så nu fungerar allt som det ska.

Amsler Hiss kommer även i fortsättningen att arbeta med service av dessa hissar, vilket är en trygghet för föreningen.

Att hissen skulle stanna på våning 11 i ett hus med 9 våningar hade vi nog inte förväntat oss. Och när displayen såg ut som på bilden nedan var det förstås lite svårt att förstå var hissen befann sig. Allt detta är nu åtgärdat.

**VI ÖNSKAR GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
MED TRE HISTORIER FRÅN DET GÅNGNA ÅRET**

STAMBYTET – EN PÅGÅENDE HISTORIA

BREDBANDET – DET BLEV BRA TILL SLUT

FÖRENINGSLOKALEN – EN FRAMGÅNGSSAGA

TREVLIG LÄSNING!

STAMBYTET – EN PÅGÅENDE HISTORIA

Stambytet är det största underhållsprojektet i föreningens historia. Ett projekt av sådan omfattning tar tid, och ibland kan det upplevas som att allt står still. Men det gör det inte, utan styrelsen tillsammans med AFRY (tidigare ÅF) arbetar löpande med att föra processen framåt. Det måste få ta tid att säkerställa kvalitet i projektet och uppnå ett bra resultat.

I dag fokuseras arbetet på medgivandeprocessen, utredningar och förberedelser inför upphandling av entreprenör.

Medgivandeprocessen

Alla bostadsrättsägare i föreningen har ombetts lämna sitt medgivande inför stambytet. I nuläget är det dock ca 12 procent av alla bostadsrättsägare som inte lämnat sitt medgivande. Ärendet har därför tagits till Hyresnämnden, som kan ge sitt godkännande för åtgärder i ägarens ställe.

Om du inte lämnat ditt medgivande kan du fortfarande göra det. Blanketter finns att hämta på föreningskontoret på Sibeliusgången 34. Enklast blir dock om du undertecknar det medgivande Hyresnämnden skickat ut. Om vi får ditt medgivande tas du bort från ärendet hos Hyresnämnden.

Vad händer i projektet?

För närvarande görs utredningar av olika delar i projektet för att säkerställa att renoveringen kommer att ske med den metod som passar våra hus bäst. En detaljstudie av projektets innehåll har genomförts, och nu förbereds ett förfrågningsunderlag för att kunna upphandla en entreprenör. Upphandlingen kommer att ske i början av nästa år, och vi ser fram emot att kunna presentera en entreprenör till våren.

Tidplan

Vi har lagt lite mer tid än vad vi från början tänkte oss på den inledande planeringen av

projektet, och därför har vi skjutit på tiden för byggstart. Den kommer att ske tidigast under augusti 2020.

Var börjar renoveringen?

I dagsläget kan vi inte svara på frågan om var i föreningen renoveringen startar. Vi kommer att meddela det så snart det finns ett beslut. En detaljerad tidplan kommer sedan att göras tillsammans med entreprenören.

När får vi göra våra val?

Varje hushåll kommer att kunna göra sina val via ett system som heter HomeRun. Du kommer att få välja mellan en grundstandard och olika tillvalsalternativ. Önskar du välja något helt annat, blir det en affär mellan dig och entreprenören. Mer information om HomeRun kommer att ges inom kort.

Hur minimerar jag risken för och konsekvenserna av vattenskador?

Föreningen rekommenderar alla medlemmar att tänka på följande åtgärder och lösningar för att minimera risken för och konsekvenserna av en vattenskada:

- Tvättmaskin i badrum ska alltid ha avstängningsventil lättåtkomligt – inte endast ballofixventil.
- Inga tvättmaskiner får finnas i rum utan golvbrunn (t.ex. kök).
- Vid nyinstallation får diskmaskin ej anslutas utan aquastopp.
- Inpektionsluckan får inte finnas i våtzon 1.
- Inga skvallerrör i våtzon 1.
- Plastmatta läggs under kyl, frys och diskmaskin.
- Vattenanslutna kylskåp bör undvikas.
- Duschplats får inte finnas i anslutning till badrumsdörr.
- Inspektionslucka till stam måste finnas, och den får inte kaklas över.

BREDBANDET – DET BLEV BRA TILL SLUT

Året började skakigt i brf Porkala när bredbandet låg nere. Anledningarna till det var dels en leveransförsening av switchar, som Bahnhof beställt, dels en för tidig nedstängning av Telenors bredband, trots förlängt avtal, vilket tvingade dem att koppla tillbaka alla hushåll manuellt.

Föreningskontoret och styrelsen fick arbeta på högvarv med att ta emot boende som hade problem med bredbandsanslutningen och ibland var missnöjda med situationen. Många fick därför hjälp med att installera routern och koppla upp sig mot Bahnhof.

Positiva erfarenheter

Trots den tuffa perioden vid årsskiftet har bytet av bredbandsleverantör från Telenor till Bahnhof varit positivt. Nästan ingen medlem ringer längre till föreningskontoret för att få hjälp med sitt bredband.

Hos Telenor hade vi 350 uppkopplade hushåll, och hos Bahnhof har vi nu 797. Därmed är det nu endast 26 hushåll i föreningen som inte nyttjar bredbandet. Bredbandsbytet har alltså resulterat i att vi fått ner kostnaderna samtidigt som fler nyttjar det gemensamma bredbandet.

Hastighetsbegränsningar

I oktober hade vi en avtalsavstämning med Bahnhof. Vi tog då upp frågor gällande bredbandets hastighet. Bahnhof berättade att de inte kan garantera full hastighet vid WiFi-uppkoppling. Flera faktorer, såsom mikrovågsugn och annan störande apparatur samt hur tjocka väggarna är, påverkar hastigheten på WiFi. Detsamma gäller avståndet från routern. Deras tips för att få en så hög hastighet som möjligt, är att placera routern så centralt i lägenheten som möjligt.

Utökad support

Bahnhof berättade att de stärkt resurserna hos sin kundtjänst genom att öka antalet anställda från 80 till 120. De berättade även att vi får behålla vårt separata nummer till kundtjänsten, eftersom de vill göra bredbandstjänsten förmånligare för bostadsrättsföreningar.

FÖRENINGSLOKALEN – EN FRAMGÅNGSSAGA

I Porkalen nummer 4/2018 berättade vi att styrelsen hade tvingats sätta stopp för möjligheten att hyra föreningslokalen till följd av att den vid upprepade tillfällen missbrukats. I slutet av 2018 beslutades dock att åter ge medlemmarna förmånen och förtroendet av att hyra föreningslokalen till en låg avgift. Lokalen öppnades åter för bokning i januari 2019.

Att styrelsen kunde besluta att åter öppna föreningslokalen för uthyrning är till stor del ledamoten Kazem Norouzians förtjänst. Tack vare hans engagemang är föreningslokalen nu möjlig att hyra igen.

Bokning sker på föreningskontoret

Föreningskontoret tar emot bokningarna, ser till att kontrakt skrivs och att medlemmen som hyr lokalen får tillträde via sin Aptus-bricka. Kazem är den som under vardagskvällar och helger ansvarar för att låsa upp och kontrollera att allt är i sin ordning inför uthyrningen, samt låsa och kontrollera att den som hyrt lokalen lämnat den städad och snygg.

Hur har det gått?

Hittills har vi inte haft något större problem med uthyrningen av föreningslokalen, men vi för listor på vem som hyrt och ger ut varningar till dem som inte skött sig. Den som redan fått en varning och återigen missköter sig, förlorar sin förmån att hyra föreningslokalen. Det gör vi för att slippa ta beslutet att åter stänga lokalen för uthyrning.

Ytterligare en åtgärd för att föreningen inte ska råka ut för ekonomisk skada på grund av att medlemmar missköter sig när de hyr lokalen är att ett kontrakt skrivs. I kontraktet tar medlemmen på sig ansvaret för påföljder såsom skadegörelse, otillfredsställande städning eller larm som gör att brandkår eller larmfirma tillkallas.

Hittills i år (13 november) har föreningslokalen varit uthyrd 53 gånger.

Många medlemmar som ska hyra föreningslokalen har önskat gå på visning innan. Detta är något som blivit problematiskt, eftersom Kerstin ofta varit ensam på föreningskontoret och inte kunnat lämna sin arbetsplats för ta med medlemmen på visning. Därför har vi fotograferat föreningslokalen, och bilderna finns att beskåda på föreningskontoret. Några exempel ser du på sidorna 9–10. Även i kontraktet kan du se vad som finns i lokalen. Föreningen kommer av dessa skäl inte att kunna erbjuda fler visningar av föreningslokalen.

Loppmarknad

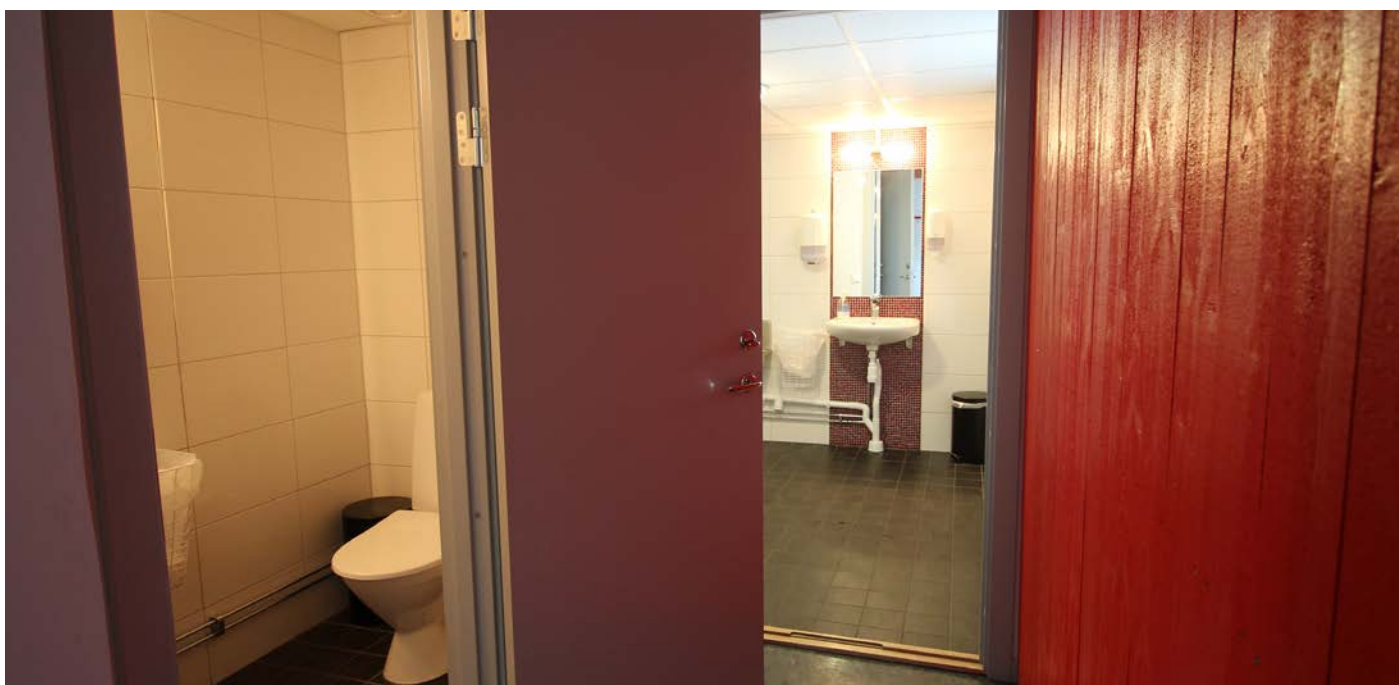
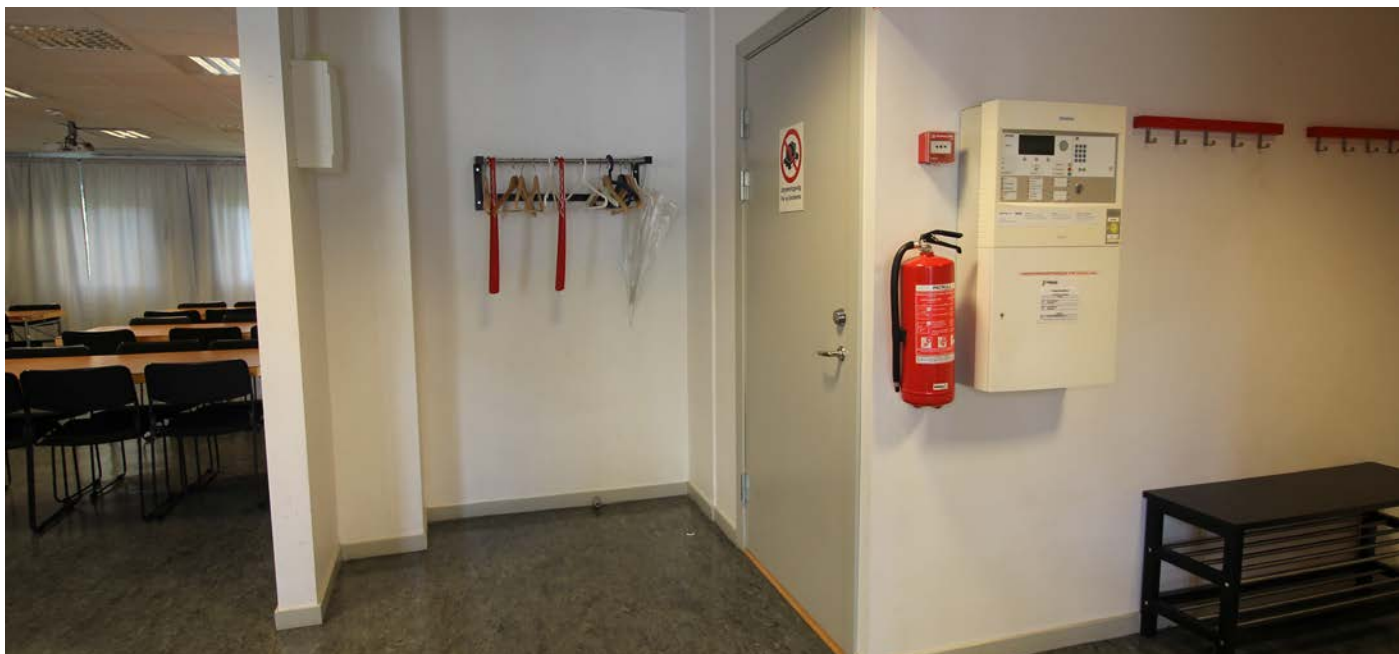
Sedan oktober har föreningslokalen använts för "loppis". Loppmarknaden arrangeras av Kazem Norouzian och Fatemeh Järlström.

Intresset för att sälja på vår loppis har varit stort. Totalt kan åtta personer sälja på loppmarknaden samtidigt. De som är intresserade av att sälja anmäler sig till föreningskontoret. Att sälja kostar inget. Flera medlemmar i föreningen har även besökt loppisen för att fynda.

Mer information om loppmarknaden finns på anslagstavlor i trapphusen och på aviseringstavlorna runt om i Akalla.

NYHETSNOTISER

VÅR ORDFÖRANDE

Arne Eriksson avgick den 16 september 2019, med omedelbar verkan, som ledamot i Brf Porkalas styrelse. Det skedde på egen begäran med hänvisning till personliga skäl.

Styrelsen och övrig personal i Brf Porkala tackar Arne Eriksson för hans stora engagemang och gedigna insatser för vår förening genom åren - inte endast som ordförande, utan även som sakkunnig inom en rad tekniska områden.

Vid konstituerande möte den 19 september valdes Göran Lindgren till föreningens nye ordförande och Christer Huseryd till vice ordförande.

NY FÖRVALTARE

Vår förvaltare Ann Eriksson från AdEx Fastighetsutveckling har fått en ny chefsbefattning inom sitt företag. Anns kollega, Annika Uhlin, tar över förvaltningsansvaret i Brf Porkala.

Annika, som har över 20 års erfarenhet som fastighetsförvaltare, började hos oss i oktober månad. Vi hälsar henne varmt välkommen till vår förening!

MÅNDAGSJOURN ERSÄTTS

Från och med årsskiftet kommer vi inte längre att ha någon måndagsjour på föreningskontoret. Istället erbjuder vi enskilda samtal med styrelsen. Dessa samtal bokar du på föreningskontoret. Vid bokning anger du vad ditt ärende gäller, så att styrelsen kan vara beredd på dina frågor och synpunkter.

BLOMKRUKOR PÅ BALKONG

I föregående nummer av Porkalen berättade vi att en kartläggning av felmonterade parabolter på balkonger genomförts. Under kartläggningen upptäckte vi att ett flertal boende hade monterat sina blomlådor på utsidan av balkongräcket. Blomlådor monterade på utsidan av balkongräcket utgör en säkerhetsrisk för personer som passerar under balkongen. Blomlådan måste alltså monteras på insidan av balkongräcket.

Om du har en felmonterad blomlåda måste du omgående montera den korrekt vänd mot insidan av balkongen.

Skulle det upptäckas att du har felmonterade blomlådor, kommer du att få ett brev där du anmodas att montera om dem på insidan av balkongräcket eller ta bort dem. Du som lägenhetsinnehavare är skyldig att rätta dig efter föreningens bestämmelser. Om du inte gör det, kan det få rättsliga påföljder.

BRANDVARNARE

För ett antal år sedan installerades brandvarnare i varje lägenhet. Batteritiden börjar nu ta slut, och den börjar att pipa, vilket signalerar att det är dags att byta ut den. Det går inte att byta ut batteriet i brandvarnarna som föreningen finansierat, utan du måste installera en ny brandvarnare. Styrelsen har beslutat att inte installera nya brandvarnare i varje lägenhet. Men för att underlätta för er medlemmar har vi undersökt var du kan köpa en ny brandvarnare som kan fästas i samma skena.

Om du vill skaffa en likadan brandvarnare som den föreningen tidigare delat ut och montera den på samma ställe i taket, finns den att köpa på webben, t.ex. på www.elkatalogen.se eller www.kamingruppen.se. Brandvarnaren heter ICAS Brandvarnare Optisk IOR-SLI och passar i skenan där din gamla brandvarnare suttit.

Om du väljer att skaffa en annan brandvarnare kommer den inte att passa i skenan, och du kommer därför att behöva montera den på annat sätt.

Våra fastighetsskötare, Primär, kan hjälpa dig att montera en brandvarnare. Du som lägenhetsinnehavare står då för kostnaden.

Enligt föreningens stadgar är du som bostadsrättshavare ansvarig för att underhålla brandvarnaren och byta ut den när den slutat att fungera.

KARTLÄGGNING AV DUVOR

I Porkalen nr 4/2018 uppmanade föreningen dem som upplever problem med duvor på balkonger och fönsterräcken att skicka in bilder med angiven adress och lägenhetsnummer till föreningens e-postadress. Därefter har påminnelser gått ut i Porkalen.

Nu, ett år senare, har vi avslutat kartläggningen. Totalt har 10 lägenhetsinnehavare skickat in uppgifter till föreningskontoret. Det vi kan se från kartläggningen är att de som har problem med duvor främst är de som bor i höghusen på Sibeliusgången, i synnerhet högt upp, men även någon på första våningen. Även en person på Kaskögatan upplever problem med duvor.

Kartläggningen kommer att användas som underlag för Nomor, som har skadedjursavtalet genom fastighetsförsäkringen. Förhoppningsvis kan de hjälpa oss komma till rätta med de problem som duvorna orsakar i form av spillning och bon på balkongerna. Det har medfört att föreningsmedlemmar inte vill vistas på sina balkonger. Ett gott tips är dock att du använder din balkong, så att duvorna inte ostört kan bygga sina bon där.

Observera att det är förbjudet att mata fåglar på föreningens mark, eftersom det även lockar skadedjur.

CYKELRENSNING

Föreningskontoret genomför en inventering av cyklar inför en cykelrensning. Man har noterat vilka cyklar som har kvar sina snören på styret och arbetar med att försöka kontakta dem som är registrerade på dessa cykelparkeringar.

Om vi inte får kontakt med dem som står på cykelparkeringen med cyklar som fortfarande är uppmärkta, kommer cyklarna att flyttas och förvaras inom föreningen. I januari kommer cyklar som fortfarande är markerade att anmälas till Polisen som hittegods. Tre månader efter det att de anmäls, tillfaller cyklarna föreningen, som därefter säljer eller skänker bort dem.

TRÄDVÅRD

En arborist har varit ute på föreningens mark och gått igenom samtliga träd. Det har resulterat i att flera träd kommer att beskäras och ett fåtal fällas.

De träd som kommer att fällas är två mellan Akallaskolan och Sveaborgsgatan 16 samt ett på baksidan av Porkalagatan 17–19. Övriga träd kommer endast att beskäras och kronlyftas.

Arbetet utförs av SVEFAB, som har hand om skötseln av föreningens mark.

FÖRSENAD UTRUSTNING TILL GYMMET

Ny utrustning har beställts till föreningens gym, och den kommer att monteras så snart den levererats. Tyvärr har dock leveransen blivit försenad. Föreningen jobbar på att få klart gymmet så snart som möjligt.

PARKERING

Brf Porkala har två garage där medlemmar har möjlighet att hyra parkeringsplatser. Det ena garaget kallas Porkalafaret och ligger parallellt med Sibeliusgången medan det andra kallas Kasködaeket och ligger vid Kaskögatan.

På Porkalafaret finns det 164 parkeringsplatser. Bland dem är nio öppna och resterande i bur. Alla parkeringsplatser i Porkalafaret är uthyrda, och det är kötid på upp till ett år. Om du är intresserad av att ställa dig i kö till Porkalafaret ska du höra av dig till föreningskontoret.

På Kasködaeket har föreningen 488 parkeringsplatser, varav 135 öppna och resterande i bur. Det finns ett fåtal parkeringsplatser i bur som är lediga, och du kan kontakta föreningskontoret om du är intresserad av en plats. De 135 öppna platserna är alla uthyrda, men om du är intresserad av en sådan plats kan du ställa dig i kö. När det är din tur i kön blir du kontaktad av kontorspersonalen.

Eftersom det finns så få tillgängliga parkeringsplatser har det bestämts att varje hushåll endast får ha två platser.

VÅRA POLLARE

Föreningens två höj- och sänkbara pollare på Sveaborgsgatan och Kaskögatan är nu reparerade och på plats sedan den 4 november. Att det tog tid berodde på att de endast kunde repareras utomlands.

För att sänka dessa pollare kan du använda din bricka med nummer 1 och 2. Behöver du koden till pollaren på Sveaborgsgatan för färdtjänst eller sjuktransport, ska du kontakta föreningskontoret.

Pollarna är till för att begränsa biltrafiken inom Brf Porkalas område, vilket många medlemmar tycker känns otryggt.

VISA HÄNSYN

I vår förening skräpar vi inte ner, utan vi kastar vårt skräp i papperskorgen och cigarettfimpar i askkoppen. Tyvärr är det ett fåtal medlemmar som inte visar hänsyn till grannar och miljö, utan lämnar skräp och cigarettfimpar på marken.

Föreningen accepterar inte detta beteende, som skadar miljön, försämrar trivseln och belastar föreningens ekonomi. Vi vädjar till alla våra medlemmar att visa hänsyn. Tänk på att det som påverkar föreningens ekonomi i slutändan påverkar dig själv. Totalt i år har skadegörelse och nedskräpning kostat föreningen 300 000 kr.

TYCK TILL-APP

Stockholms stad har en app som heter "Tyck till-appen". Som förening har vi tyckt till tillsammans med andra bostadsrättsföreningar i området för att få en bättre renhållning på Akalla bussterminal.

Responsen har varit välvillig, men det har ännu inte gett något resultat. Vi tycker dock inte att vi ska ge oss där, utan uppmanar alla i föreningen att använda appen alternativt skicka e-post eller brev till trafikkontoret, trafikförvaltningen och SL och uppmärksammar dem på att situationen inte kan accepteras.

Gör din röst hörd!

MILJÖRUMMEN

Föreningen har ett flertal miljörum där du som medlem kan källsortera papper, glas, plast etc. Det finns även kärl för elektronik och grovsopor. Lägg märke till att föremål som inte ryms i kärnen, såsom möbler, däck eller dylikt, inte får ställas intill kärnen.

När medlemmar lämnar möbler, däck eller dylikt utanför kärnen kostar det föreningen drygt 1 500 kr för bortforsling. Om det t.ex. är fyra däck blir kostnaden totalt 6 250 kr för föreningen. Vi ber dig som dumpar möbler, däck etc. att tänka efter, eftersom det som påverkar föreningens ekonomi påverkar din egen ekonomi!

GLÖM INTE ATT SLÄCKA LJUSEN!

Under årets mörka månader är det många som tänder levande ljus. Men det är också den tiden på året då räddningstjänsten har som mest att göra.

Lys gärna upp den mörka årstiden med ljus, men glöm inte att släcka ljusen när du inte har uppsikt!

Om olyckan är framme och det brinner i din lägenhet, ska du omedelbart försöka ta dig ut. Glöm då inte att stänga ytterdörren efter dig – om dörren lämnas öppen sprider sig inte bara elden, utan den giftiga röken kommer snabbare ut i trapphuset.

Du ska aldrig gå ut i ett rökigt trapphus. Röken är livsfarlig. Två andetag kan räcka för att du ska förlora medvetandet.

Din lägenhet kan stå emot brand och rök i 30 till 60 minuter. Stanna i din lägenhet och håll ytterdörren stängd om det brinner hos någon granne och det finns rök i trapphuset. Räddningstjänsten hjälper dig ut så ge dig till känna.

Glöm inte att kontrollera din brandvarnare. Vi rekommenderar alla medlemmar att ha en brandsläckare med minst sex kg pulver och brandfilt i lägenheten.

Tips: om du vill vara på den säkra sidan, kan du använda ett dekorativt LED-ljus som simulerar lågan hos ett äkta stearinljus.

VAD GÄLLER VID BYTE AV KÖKSFLÄKT?

Vid den besiktning som Primär utförde i samtliga lägenheter i samband med fönsterbytet noterades många felaktiga köksfläktar. Hela 107 hushåll har sedan 2018 tillskrivits om detta.

Fläkt med motor

Oftast handlar det om att man satt in en köksfläkt med motor som trycker in luft i frånluftskanalen. Det är inte tillåtet, eftersom det skapar obalans i systemet och kan till och med trycka in matos till grannarna. Är denna fläkt en kolfilterfläkt går det bra att bara koppla bort den från donet och se till att det finns en distans, så att överflödigt luft istället kommer tillbaka ut i rummet och inte trycks in i kanalen. Är fläkten en vanlig köksfläkt, som vanligtvis installeras i villa, måste den bytas ut till en kolfilterfläkt eller en kåpa.

Oåtkomligt ventilationsdon

Ett annat vanligt fel är att man har byggt in ventilationsdonet så att det inte är åtkomligt eller inte har möjlighet att ventileras rummet. Ventilen kan då ha tagits bort och kanalen satts igen. Det kan också vara så att ett köksskåp satts upp framför kanalen eller att donet byggts in i ett

skåp eller dylikt. Ventilationsdonet ska alltid vara framme så att det fritt kan suga luft från rummet. Ventilationen i din lägenhet fungerar inte annars. Det är frånluftsventilationen i kök och badrum som styr hur mycket luft det kommer in genom friskluftsventiler och otätheter. Finns ingen frånluft blir luften stillastående och dålig, och du kan till och med drabbas av mögel ovanför fönster och i badrum

Åtgärder

Luft får inte tryckas in i frånluftskanalen. Ingen fläkt får alltså kopplas till kanalen eller donet. Ventilationsdonet (ventilen) ska ha möjlighet att fritt suga luft från rummet. Det får absolut inte byggas för. Sitter det på fel ställe går det att dra det vidare till en annan position. Det kräver en ansökan till förvaltningen om ombyggnation. Tänk på att detsamma gäller badrummet.

Befintliga ventilationsdon är injusterade för att suga rätt mängd luft från rummet. Rengör den gärna minst en gång om året, men var noga med att inte ställa om den så att flödet ändras.

Under november har ytterligare uppmaningar att åtgärda felaktiga fläktar skickats ut. Vänligen se till att åtgärda dessa fel så att du får en bra luftkvalitet i din lägenhet!

FRÅNLUFTSVÄRME- PUMPAR

Under 2018 gjordes en energikartläggning av föreningen. Kartläggningen utfördes av AFRY (ÅF) och kom fram till flera punkter för besparingar i föreningen i driftsbudgeten och på energikontot. Styrelsen valde att gå vidare med de flesta av dessa åtgärder. En av dem är att installera frånluftsvärmepumpar i höghuset på Sibeliusgången.

Frånluftsvärmepumparna innebär såväl en kostnads- som en energibesparing genom att den luft som idag skickas ut på taket återvinns och värmer upp radiatorerna. Föreningens förbrukning av fjärrvärme kan då för dessa hus sänkas med cirka 1 700 MWh. Även om elförbrukningen samtidigt går upp räknar vi med en kostnadsbesparing om en dryg miljon varje år.

För denna typ av installation har föreningen även möjlighet att få bidrag från Energimyndigheten med upp till 50 % av investeringen. En ansökan har skickats in, och vi inväntar svar kring årsskiftet. Utan investeringsbidraget från Energimyndigheten är avbetalningstiden lite drygt sju år. Får vi bidrag förkortas detta givetvis.

Installationen av frånluftsvärmepumparna påbörjas efter helgerna. Arbetet kommer att innebära en del störningar för dem som bor i höghuset eftersom man måste borra genom varje våningsplan. Dock kommer arbetet att komprimeras så mycket det går för att reducera den tid ni utsätts för störningarna. När installationen är klar kommer den enda skillnaden för oss boende att vara att det kommer att stå fläktar på taket. Värmeleveranserna sker fortsatt som vanligt genom befintliga radiatorer.

Ungefär samtidigt med installationen av frånluftsvärmepumparna kommer ett utbyte av driftundercentralerna att påbörjas. Man kommer då att starta med de undercentraler som betjänar höghuset, där frånluftsvärmepumparna installeras. Så småningom kommer dock samtliga driftundercentraler att bytas ut, och arbetet beräknas pågå fram till jul nästa år.

Att driftundercentralerna byts har inte i sig en energibesparande effekt men möjliggör energibesparingar genom att systemet går att styra, vilket är svårt på många ställen idag. Detta arbete kommer inte att innebära några större störningar för boende runt omkring.

Dessa projekt är de som styrelsen nu har fattat beslut om att starta. Ytterligare projekt är ute för upphandling eller utredning. Bland annat pågår en upphandling för injustering av värmesystemet. Den åtgärden ger dels en högre komfort i lägenheterna genom att värmen blir jämnare, dels en energi- och kostnadsbesparing då inte lika mycket värme behöver skickas ut för att värma upp en kall lägenhet när alla lägenheter runt omkring är alldeles för varma. Vi ser att det finns behov av denna åtgärd eftersom vi i många lägenheter får in klagomål om att det är kallt, samtidigt som vi kan se att många vädrar och har fönster och balkongdörrar öppna.

REPARATION AV FASADER LÄNGS SIBELIUSGÅNGEN

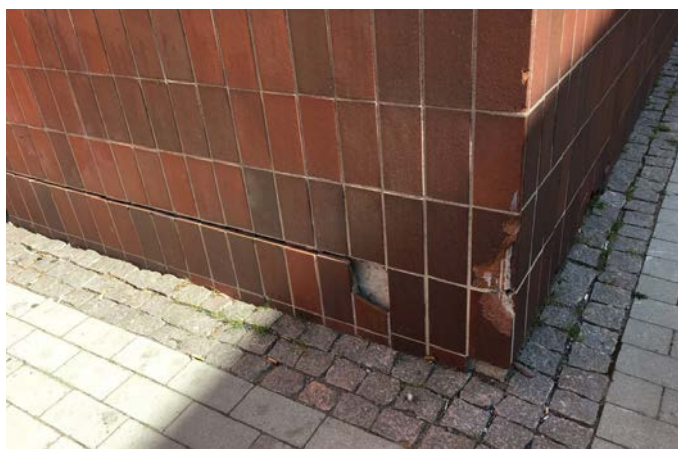
Fasaden längs med Sibeliusgången är långa sträckor täckt med kakel. Den har fått stötar och skador under åren och har nu under hösten reparerats på flera ställen.

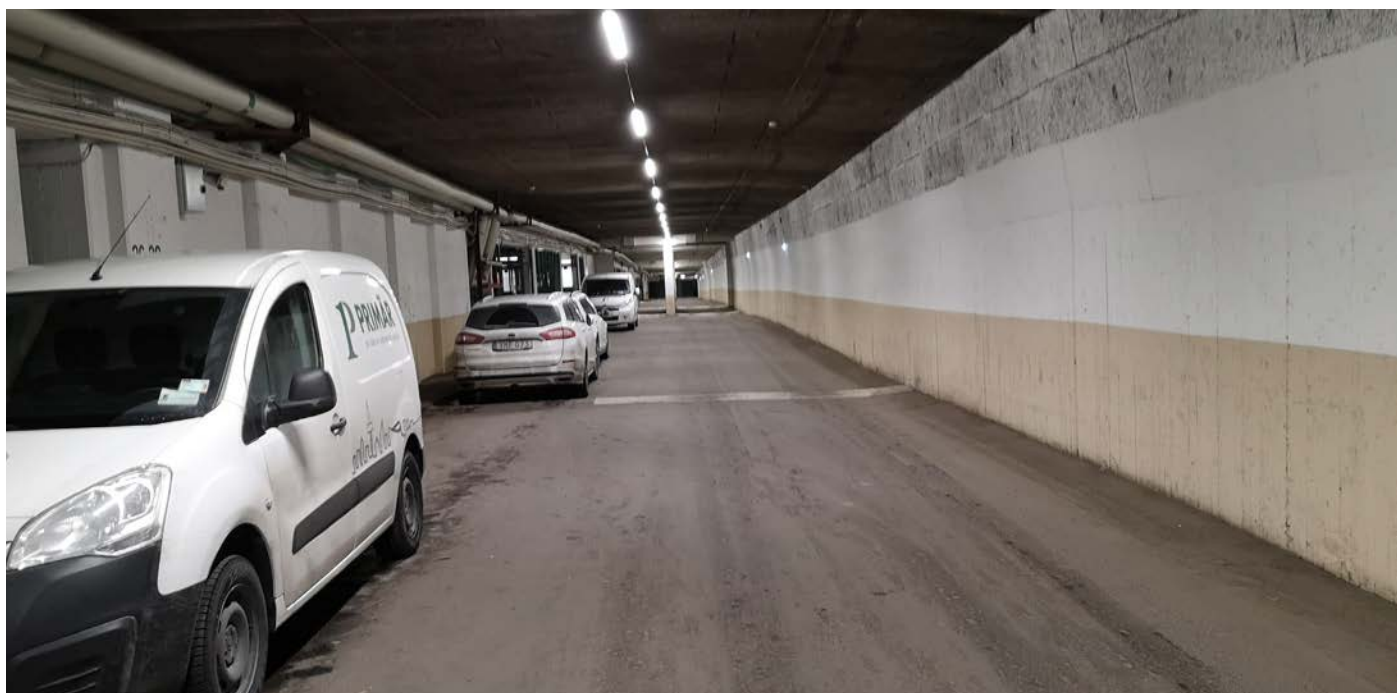
De kakelplattor som användes vid byggnationen har tyvärr slutat att tillverkas, men de lagningar som har gjorts har ändå gett ett mycket bra resultat. Se bilderna nedan.

Före:

Efter:

UNGDOMSHÄNG I PORKALAFARET

I föreningens underjordiska garage längs Porkalafaret, har vi under en längre tid haft problem med personer, främst ungdomar, som uppehåller sig där. Problemet har uppstått säsongvis och varit mest påtagligt under kallare årstider. De som uppehåller sig i garaget ägnar sig åt olagliga aktiviteter såsom att röka hasch. Dessa personer har vid flertalet tillfällen uppträtt hotfullt mot såväl fastighets-skötare som boende i föreningen.

Otrygghet i garaget

Flera boende har kommit till föreningskontoret och berättat att de känner sig otrygga i Porkalafarets garage. Så ska det inte behöva vara. Föreningens styrelse och föreningskontoret ser mycket allvarligt på att personer uppehåller sig i garaget och ägnar sig åt olagliga aktiviteter. Det har också lett till nedskräpning och att garaget luktar rök.

Eftersom det krävs Aptus-brickor för tillträde till garaget, är det uppenbart att det är boende i föreningen som uppehåller sig där och släpper in andra. Det är ett stort problem, och föreningen arbetar aktivt med att underåriga inte ska ha tillträde till garaget. Styrelsen uppmanar

därför föräldrar i föreningen att kontakta föreningskontoret, som då kan ta bort ungdomarnas tillträde till garaget.

Åtgärder

Föreningen har övervakningskameror och kan se vem som uppehåller sig i garaget. Vi kommer att använda dessa kameror för att identifiera personer som ägnar sig åt brottslig verksamhet. Vi ber dig som ser ungdomar i garaget som ägnar sig åt olaglig verksamhet att omgående ringa till föreningskontoret, som i sin tur kontaktar Polisen. I samband med att du ringer kommer föreningen att notera tid och plats för att kunna spara ner film från garaget.

Vi har även varit i kontakt med Akalla gymnasium för att tillsammans med dem arbeta för att ungdomar ska sluta röka hasch i vårt garage.

Klassisk musik

En annan åtgärd som kommer vidtas, är att vi sätter upp ett högtalarsystem som spelar klassisk musik i garaget. Forskning har visat att det har positiv inverkan på trivseln för dem som vistas i garaget, medan det gör att de som sysslar med olagliga aktiviteter inte kommer att vilja befinna sig där.

BOENDESYNPUNKTER

Du som är medlem i Brf Porkala kan lämna dina synpunkter genom att maila till info@porkala.net eller ringa till föreningskontoret.

Fönster

Många medlemmar har kontaktat föreningen angående att deras fönster inte går att stänga p.g.a. att fönstren hoppar ur led.

Styrelsens kommentar: Vi förstår att det inte är roligt att behöva betala för att man öppnat fönstret på ett sätt som lett till att det hoppat ur led eller har vädrat och blåsten gjort att fönstret slagits sönder. Eller att du helt enkelt inte vet hur du stänger balkongdörren. Samtidigt vore det orättvist om föreningen (d.v.s. alla medlemmar) ska stå för denna kostnad. Information om hur du öppnar fönstret på ett korrekt sätt d.v.s. antingen i vädringsläge eller i sidoläge har getts ut i Porkalen. Vi poängterar igen, du kan inte öppna fönstret i både vädringsläge och sidoläge samtidigt, för då hoppar fönstret ur led.

Smutsigt och skräpigt i tvättstugan

Varje månad inkommer medlemmar med påpekanden om att tvättstugorna inte städas ordentligt efter avslutat tvättpass. Det innebär att den som har tvättiden efteråt måste börja sitt pass med att städa. Detta skapar irritation och missnöje.

Styrelsens kommentar: Allmänt kan sägas att alldeles för många inte städar efter sig i tvättstugan, inte rengör filter i torktumlare, inte rengör silen i avloppen och inte sopar rent golvet - trots att det finns anvisningar

om det på anslagstavlor. Viktigt att tänka på är även att inte stänga luckan till tvättmaskinerna efter tvätten, eftersom det kan orsaka mögel i tvättmaskinerna. Föreningen kan se till att det finns anvisningar om städning efter avslutat tvättpass och att det finns städredskap samt att tvättstugorna städas en gång per vecka av städbolag. Däremot kan föreningen inte ha koll på hur enskilda boende sköter sig och kan inte heller stänga av boende som missköter sig i tvättstugan. Vi väddar till alla medlemmar att städa ordentligt efter sig i tvättstugan för att skapa en bättre boendemiljö för alla.

Jourutryckning

En medlem i föreningen hade glömt sina nycklar i tvättstugan när tvättstugan var stängd. Medlemmen kontaktade då juren, vilket hon själv fick betala. Hon berättade sedan att hon var missnöjd med att behöva stå för utryckningen och föreslog att styrelsen ska kunna kontaktas vid sådana situationer.

Styrelsens kommentar: Att behöva kontakta juren och stå för kostnaden är inte en kul utgift, men det kan ibland vara nödvändigt. Med nuvarande förutsättningar för styrelsearbetet kan styrelsen inte vara en resurs i den dagliga, operativa driften. Att hålla beredskap för den här typen av utryckningar skulle heller inte nödvändigtvis bli billigare för medlemmen. Även i den händelse en styrelsemedlem glömmar sina nycklar efter kontorets öppettid är det endast juren som kan hjälpa. Samma villkor gäller för alla medlemmar i föreningen.

Störande ljud

Många boende har ringt och undrat vad det är för ljud som låter på Porkalagatan 15–21.

Styrelsens kommentar: Vi beklagar att det tog tid att åtgärda problemet. Anledningen var att felsökningen var komplicerad, eftersom det var svårt att härleda var ljudet kom ifrån. Nu har Primär fastighetsskötsel gått igenom samtliga lägenheter på adresserna. Ljudet visade sig bero på att några boende hade gamla blandare och har uppmanats byta ut dessa. Vi hoppas att ljudet nu upphör.

POLLARE PÅ SIBELIUSGÅNGEN

Nya rörliga trafik hinder i form av höj- och sänkbara pollare har installerats av Stockholms stad. Den ena pollaren har placerats vid infarten till Sibeliusgången mellan ICA och förskolan och den andra mellan Lidl och ungdomsgården. Pollarna har satts dit för att stoppa olovlig bilkörning på Sibeliusgången och därmed bidra till ökad trygghet och trafiksäkerhet.

Utryckningsfordon kan sänka pollaren och komma fram på Sibeliusgången. Även färdtjänst och sjuktransporter har dispens för att passera pollarna. Färdtjänst och sjuktransporter ringer Stockholms stads Servicecenter och uppger transport-ID för att pollarna ska sänkas.

Våra medlemmar hänvisas till att använd Porkalafaret vid Porkalaparken. Om det bedöms vara omöjligt för dig att använda den körvägen, kan du söka dispens för att få passera Stockholms stads pollare. Blanketten för dispens hittar du på www.stockholm.se/sibeliusgangen.

Att pollarna innebär stora begränsningar av tillgängligheten är uppenbart. Och lika uppenbart är att den trafik som kanske utgjort det största problemet, nämligen nöjesåkning på moped och motorcykel, inte på något sätt påverkas av pollare. Vi återkommer med en analys av detta projekt i ett kommande nummer av Porkalen.

Anna från fastighetsägarna i Järva berättar om projektet

Otillåten fordonstrafik på Sibeliusgången har länge varit en källa till otrygghet för dem som bor i Akalla. Fastighetsägare i Järva verkar för tryggare och mer attraktiva stadsdelar och eftersom otillåten fordonstrafik och buskörningar är ett stort problem arbetar vi tillsammans med andra aktörer i samverkansgrupper för att förbättra trafiksituationen. I just denna grupp har Polisen, Trafikkontoret, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och vi undersökt möjliga lösningar på problemet.

Vid en trafikmätning som samverkansgruppen lät göra under vintern 2017/2018 passerade ca 400 fordon per dygn som mest! Höj- och sänkbara pollare är ett flexibelt trafik hinder som tillåter behöriga grupper att köra förbi medan de stänger ute den otillåtna trafiken, vilket är varför de valdes som lösning på problemen.

Pollarna i Akalla är pilotprojekt som ägs av Trafikkontoret. Det handlar både om att testa och lära sig mer kring tekniken men även hur komplicerade behörighetsförhållanden och dispensförfaranden kan hanteras för framtiden. Fastighetsägare i Järva har bland annat bidragit med en förstudie och kartläggning där näringsidkare och fastighetsägare längs med gången intervjuaades kring sina behov av fordonstrafik på gången, som exempelvis flyttar, skötselentreprenad och leveranser. I övrigt stöttar fastighetsägare i Järva med brottsförebyggande expertis, platskännedom, administration och kommunikation.

Varför pollare?

Akalla planerades trafikseparerat enligt dåtidens ideal, och tanken var att trafiken skulle passera under centrum, i de så kallade faren (garagen). I anslutning till gång- och cykelvägen Sibeliusgången ligger både skolor och förskolor. Men området har inte fungerat som det planerades. Faren har upplevts som otrygga och många har kört olagligt på gångvägar. Genom åren har flera försök att komma tillrätta med problemen gjorts, bland annat genom betonglejon, blomkrukor och annat. Sibeliusgången är komplext eftersom det är planerat som det är med höjdskillnader, trafikseparation med mera. Det är även en plats med många olika aktörer som behöver ha tillgång, samtidigt som tillgänglighet och trygghet ska säkras. De höj- och sänkbara pollarna har installerats för att öka tryggheten och säkerheten för dem som bor i närheten och rör sig på Sibeliusgången.

Vad är förhoppningen?

Att trafiken ska minska och Akallaborna ska känna sig tryggare samtidigt som Trafikkontoret lär sig mer om den här typen av trafik hinder för att eventuellt kunna använda liknande lösningar på andra platser.

Hur var invigningen?

Det var många som kom på invigningen och media som Mitti, Stockholm direkt och DN har skrivit och uppmärksammade projektet på ett positivt sätt.

POLLARE PÅ SIBELIUSGÅNGEN

Handläggare
Malin Age

10 vanliga frågor och svar (populärversion)

1. Varför installeras pollare?

Trafikkontoret installerar nya trafik hinder, så kallade pollare, på gång- och cykelbanan Sibeliusgången i Akalla. Pollarna ska säkerställa att endast behörig trafik kör på Sibeliusgången. På så sätt ska trafiksäkerheten bli bättre och tryggheten öka.

Pollarna som är höj- och sänkbara har placerats vid två infarter till Sibeliusgången:

- På Ainogången mellan Lidl och ungdomsgården.
- På Kalevalagången mellan ICA och förskolan.

Sibeliusgången är planerad för gående och cyklister men trots att det är förbjudet kör många motorfordon där.

2018 gjordes en trafikmätning. Den visade att det sker 300-400 passager/dygn på Sibeliusgången. Det skapar en farlig trafikmiljö och det kan vara svårt att komma fram för till exempel utryckningsfordon.

De som bor i området, fastighetsägare och polis vill att tryggheten i området ska bli bättre.

Detta är ett pilotprojekt som ska leda till ökad kunskap om drift, behörighet och teknik inför ökad användning av den här typen av trafik hinder.

2. Vart ska jag parkera istället?

- *Parkering för besökare* finns vid två platser i direkt anslutning till Sibeliusgången: En bakom Lidl, den andra vid ICA och Akallaskolan.

Trafikkontoret
KommunikationFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Växel 08-508 27 200
malin.age@extern.stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

- *Parkering för boende* finns i Faren (garagen) under Sibeliusgången, det vill säga fastigheterna Nystadsfaret, Sveaborgsfaret och Porkalafaret. Respektive fastighetsägare ansvarar för tillgängligheten.

3. Hur gör jag när jag ska flytta?

Använd alltid Faret när det är möjligt.

Om du av någon anledning inte kan använda Faret, kan du ansöka om dispens. För att du ska kunna få dispens krävs det särskilda skäl till att transporten måste gå på Sibeliusgången.

Du kan bli nekad dispens om dina skäl inte anses vara tillräckliga.

Din fastighetsägare ansvarar för tillgängligheten i Faret.

Kontakta din hyresvärd om alternativa flyttvägar.

4. Hur får jag mina leveranser till min butik?

Använd alltid Faret när det är möjligt.

Om du av någon anledning inte kan använda Faret, kan du ansöka om dispens. För att du ska kunna få dispens krävs det särskilda skäl till att transporten måste gå på Sibeliusgången.

Du kan bli nekad dispens om dina skäl inte anses vara tillräckliga.

Din fastighetsägare ansvarar för tillgängligheten i Faret.

5. När kan jag få dispens?

Om det bedöms vara omöjligt för dig att använda Faret kan du få dispens.

Dispens ges till exempel inte om det anses vara möjligt att använda Faret eller parkera utanför området och bära/använda en pirra för att nå leveransadressen.

Trafikkontoret
Kommunikation

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Växel 08-508 27 200
malin.age@extern.stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

6. Hur gör jag för att söka dispens?

- 1) För andra transporter än färdtjänst- och sjukresor:
använd blankett som finns på Stockholms stads webbplats.
([länk](#))

Fyll i och mejla blanketten **senast fem dagar innan dispensen ska gälla** till tillståndsavdelningen.

Skriv rubrik: ”Dispens Sibeliushöjningen” i mejlet.

Skicka ansökan till: dispens.tk@stockholm.se

Om du inte har tillgång till dator kan du vända dig till din hyresvärd. Det finns även pappersblanketter som du kan hämta på Medborgarkontoret i Husby.

Har du inte möjlighet att mejla din dispensansökan kan du posta den till:

Trafikkontoret
Tillstånd
Box 8311
104 20 STOCKHOLM

2) För färdtjänst- och sjukresor gäller följande:

Föraren ansöker om färddispens och uppger resans transport-ID.

Servicecenter kontrollerar att det finns en beställd resa till eller från Sibeliushöjningen med samma transport-ID och ger dispens.

Ansökan sker via telefonsamtal till Servicecenter
(tel: 08-651 00 00).

Servicecenter har öppet dygnet runt alla dagar på året.

Observera: Oberoende av typ av dispens, ska föraren alltid ringa Stockholms stads Servicecenter (Tel: 08-651 00 00) för att sänka pollarna på plats vid infart och utfart.

7. Hur fungerar pollaren?

När bilen står framme vid pollaren, för in- och utfart, ringer du som har dispens till Stockholms stads Servicecenter som då kan sänka väghindret. Själva sänkningen av pollaren sker på distans och tar några sekunder.

Det är endast när en bil står i öppningen som pollaren kan sänkas. Det går alltså inte att sänka pollaren i förväg.

Det är bara en bil i taget som kan köra in medan pollaren är sänkt. Efter varje passerad bil åker pollaren snabbt upp igen. Den som försöker passera efter en annan bil riskerar skador och att fastna ovanpå pollaren.

Trafikkontoret
Kommunikation

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Växel 08-508 27 200
malin.age@extern.stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Servicecenter öppnar bara för in- och utfart för de fordon som har dispens. Fordon som olovligen vistas på Sibeliusgången riskerar att bötfällas.

8. Kostar det någonting att söka dispens?

Detta är ett pilotprojekt.
Därför kommer alla dispenser vara avgiftsfria under projektiden.

9. Hur gör jag som reser med färdtjänst eller sjuktransport?

Enligt lagen har den som reser med färdtjänst eller sjuktransport skäl för att få dispens. Föraren uppger giltigt transport-ID till Servicecenter som sänker pollaren.

10. Kommer utryckningsfordon fram?

Brandkår, polis och ambulans och andra utryckningsfordon kan alltid sänka pollaren och komma in på Sibeliusgången.

Trafikkontoret
Kommunikation

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Växel 08-508 27 200
malin.age@extern.stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

SKADEDJUR

En gång per år informerar vi i Porkalen om skadedjur och förmedlar tips om hur vi kan motverka att de etablerar sig och får spridning i våra hus. I år har kackerlackor, vägglöss, faraomyror och plattbaggar funnits inom föreningen.

Om du drabbats av skadedjur ber vi dig att kontakta Anticimex på tel 072-245 10 00, vardagar 07:00 till 18:00.

När du ringer till Anticimex uppger du vårt fastighetsförsäkringsnummer: 40 46 31 Folksam så täcker föreningens försäkring kostnaden för sanering. Efter årsskiftet är vi dock försäkrade hos Brandkontoret, och försäkringsnummer meddelas senare.

Vi ber dig även kontakta föreningens förvaltare, se kontaktuppgifter på baksidan av framsidan i denna tidning. Hon kan då skicka ut brev till dina grannar för att ta reda på om det är någon fler som drabbats av skadedjuret. På det sättet kan skadedjurens spridning kartläggas och sanering genomföras. Annars finns det risk att du råkar ut för skadedjur igen.

Vägglöss

Tips och råd för att undvika vägglöss:

- Placera inte resväskan under sängen när du bor på hotell.
- Tvätta dina kläder direkt vid hemkomst och städa ur din resväska ordentligt.
- Kontrollera begagnade möbler innan du köper dem.

Att tänka på om du drabbats av vägglöss:

- Kontakta Anticimex omgående!
- Tvätta textilier i 60 grader. Du kan också köra dem i torktumlare eller lägga dem i frysen i en vecka.
- Dammsug överallt och släng därefter dammsugarpåsen.
- Kontrollera även böcker, tidningar och prydnadsföremål.

Kackerlackor

Tips och råd för att undvika kackerlackor:

- Kontakta Anticimex omgående!
- Var noga med städningen! Rengör ofta och noggrant för att ta bort eventuella föda för insekter.
- Förvara livsmedel och djurfoder i slutna behållare.
- Töm soptunnor ofta, eftersom de kan innehålla mat eller frukt som drar till sig insekterna.
- Låt inte mat och vatten till exempelvis husdjur bli stående framme och locka till sig insekter.
- Kontrollera att det inte har gömt sig några kackerlackor i kartonger och pappersförpackningar som du tar med in.
- Täta springor och sprickor, så att insekterna inte kan glömma sig eller komma åt mat eller vatten.
- Var extra uppmärksam kring utrustning som avger värme och fukt, eftersom insekterna trivs i den miljön.
- Räkna med att det kan ta tid att bli av med kackerlackorna. Ibland måste det göras upprepade saneringar.

Faraomyror

Tips och råd för att undvika faraomyror:

- Städa bort livsmedel som de gillar.
- Håll rent i skåp, lådor och liknande utrymmen.
- Läg ut ett bete i deras doftspår som du preparerar med bekämpningsmedel. Myran får då med sig bekämpningsmedlet till boet och ger det till drottningen. Detta eliminerar boet.
- Tvätta bort myrans doftspår, då hittar de inte tillbaka till födan.
- Spreja inte bekämpningsmedel direkt på boet. Detta kan medföra att boet delar på sig och myrorna sprider sig.

Informationen hämtad från Anticimex hemsida.

ABC om skadedjur

Skadedjur som angriper mat och textil

Kackerlackor
Allätare.
Kan spridas till hushåll med varor.
10–35 mm.

Bröd- och tobaksbaggar
Larven lever helst i hårda specierier och kryddor.
2–4 mm.

Fläskängar
Lever huvudsakligen av kött, ost och torkad fisk.
6–12 mm.

Pälsängar
Larven skadar till exempel yllevor och pälsvaror.
4–5 mm. Larven kan bli 10 mm.

Mottfjärilar
Lever av mjöl, torkad frukt, nötter och dyl.
14–25 mm (mellan vingspetsarna). Larven kan bli 10–15 mm.

Malfjärilar
Larven angriper ylle- och pälsvaror.
12–14 mm (mellan vingspetsarna).

Plattbaggar
Angriper främst mjöl- och grynprodukter.
2–3 mm.

Tjuv- och mässingsbaggar
Allätare. Lever gärna i trossbottnar och dylikt.
3–4 mm.

Mjölbaggar
Angriper främst mjöl- och grynprodukter.
4–6 mm. Larven kan bli 10 mm.

Husor och mjölor
Massförökas i fuktig miljö.
0,5 mm.

Svartmyra
Invaderar hus och hem på jakt efter föda.
2–4 mm.

Damm- och boklöss
Stövsländor. Trivs i fuktig miljö.
1–2 mm.

Silverfisk
Trivs i mörka och fuktiga utrymmen.
10 mm som vuxen.

Möss
Allätare. Förorenar och skadar material.
Kroppen kan bli 10 cm lång.

Råttor
Allätare. Smittspridare. Kroppen kan bli 25 cm lång.

Skadedjur som besvärar människor

Löss
Huvud-, kläd- och flatlöss angriper människan.
1–3,5 mm.

Loppor
Djurloppor är vanligast. De angriper även människor.
2–4 mm.

Vägglöss
Suger blod, speciellt nattetid.
5–6 mm.

Fågelkvalster
Kan invadera bostäder. Sticken är kraftigt irriterande.
0,5–1 mm.

Getingar
Sticken kan orsaka allergisk reaktion. Att ta bort ett getingbo kan vara svårt och du kan behöva hjälp.

Skadedjur som angriper virke

Hästmyror
Bygger samhällen i bland annat konstruktionsvirke.
6–18 mm.

Blåhjon
Larven angriper obarkat virke.
9–15 mm.

Praktbaggar
Angreppen liknar husbokens.
12–20 mm.

Splintbaggar
Angriper lövträdsvirke.
2–5 mm.

Mjuk trägnagare
Larven angriper obarkat virke.
4–6 mm.

Strimmig trägnagare
Larven angriper både konstruktionsvirke och trä möbler.
2–4 mm.

Husbock
Svår träskadegörare, larven underminerar konstruktionsvirke.
7–20 mm.

Skadedjur som periodvis kan förekomma i stor mängd eller på annat sätt bli en olägenhet

Mögelbaggar
1–3 mm.

Soldyrkare
1 mm.

Gråsguggor
Upp till 18 mm.

Tvestjärtar
10–14 mm.

Fuktbaggar
1–3 mm.

Tusenfotingar
Upp till 50 mm.

Hussyrsa
14–20 mm.

